

KONSTYTUCJA USA

*Congress shall make no law
respecting an establishment of religion,
or prohibiting the free exercise thereof;
or abridging the freedom of speech,
or of the press; or the right of the
people peaceably to assemble and
to petition the government for
a redress of grievances.*

WERSJA DWUJĘZYZNA

Autor projektu okładki: Jacek Pałka

Konstytucja USA

wersja dwujęzyczna

Oryginalne opracowanie tekstu w języku polskim wykonał Krzysztof Jahn

ISBN: 978-83-957928-2-3

Copyright © by Estymator (2020)

SPIS TREŚCI

Słowo wstępne od wydawcy (4)

Wersja polska (5)

Wersja angielska (21)

SŁOWO WSTĘPNE OD WYDAWCY

Przeczytaj jeden z najważniejszych tekstów jakie kiedykolwiek napisano. Dokument, który zmienił oblicze świata, i który stanowi fundament współczesnej demokracji. Jest on zaskakująco krótki a mimo to stanowi podstawę systemu prawnego i ustroju politycznego Stanów Zjednoczonych – największego światowego mocarstwa. Niezmiennie od ponad 200 lat. Nasz ebook zawiera zarówno nowe, zrewidowane tłumaczenie na język polski jak i angielski oryginał.

Konstytucja Stanów Zjednoczonych stanowi najwyższe prawo obowiązujące w tym kraju. Konstytucja ta ustanowiła przekształcenie Stanów Zjednoczonych z konfederacji państw (stanów) w jedno państwo, którego ustrój został oparty na zasadach: federalizmu (autonomia stanów w ramach federacji), trójpodziału władz akcentującego ich separację (przy zastosowaniu systemu wzajemnej kontroli i zachowania równowagi), demokratyczne formy rządu i respektowania praw jednostki przez państwo.

Konstytucja Stanów Zjednoczonych została uchwalona 17 września 1787 (weszła w życie 4 marca 1789) jako dokument składający się z preambuły (wstęp określający cel jakemu ma służyć dany akt prawny) oraz 7 artykułów. Warto podkreślić, że ówczesne Stany Zjednoczone składały się jedynie z 13 stanów a ich obszar był aż sześciokrotnie mniejszy od obecnego.

Jedyną formą wprowadzania do niej zmian jest uzupełnianie jej o tak zwane poprawki (amendments). Pierwsze 10 poprawek zostało wprowadzone już po dwóch latach, na jednym z pierwszych posiedzeń Kongresu – są to tak zwane Bill of Rights czyli Karta Praw, gwarantująca swobody obywatelskie. Tak podstawowe prawa i wolności jak: swoboda wykonywania dowolnych praktyk religijnych, wolność słowa i zgromadzeń, prawo do uczciwego procesu, nietykalność osobista i posiadanie mienia zawarte są właśnie w tych 10 poprawkach.

Wprowadzanie poprawek do Konstytucji Stanów Zjednoczonych wymaga akceptacji 2/3 głosów Kongresu i Senatu oraz 3/4 stanów. Te wyśrubowane, trudne do spełnienia, wymagające namysłu i konsensusu warunki sprawiają, że poprawki wprowadzane są rzadko i ich liczba jest mała. Zapewnia to Konstytucji Stanów Zjednoczonych stabilność – odporność na plany wprowadzania do niej mało przemyślanych czy koniunkturalnych zmian.

Konstytucja Stanów Zjednoczonych określa między innymi: strukturę, sposób wybierania i kompetencje władz federalnych: ustawodawczej (Kongres, Senat, Izba Reprezentantów), wykonawczej (Prezydent i Wiceprezydent) i sędziowskiej (artykuły 1.–3.), wzajemne stosunki między stanami oraz sposób tworzenia i przyjmowania nowych stanów do Unii (artykuł 4.), procedurę zmiany konstytucji (artykuł 5.) i sposób jej ratyfikacji (artykuł 7.).

Ważnym aspektem Konstytucji Stanów Zjednoczonych jest jej równościowy charakter – nie zawiera ona bowiem żadnych zapisów różnicujących prawa lub obowiązki obywateli w zależności od statusu społecznego, płci, rasy, posiadania tytułu szlacheckiego lub innych cech osobistych. Interesujące jest porównanie w tym zakresie Konstytucji Stanów Zjednoczonych z uchwaloną w podobnym czasie polską Konstytucją Trzeciego Maja, która różnicowała prawa i obowiązki poszczególnych, ówczesnych klas społecznych: szlachty, duchowieństwa, mieszczan i wreszcie chłopów.

KONSTYTUCJA STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI

(Preambuła)

My, naród Stanów Zjednoczonych, pragnąc udoskonalić Unię, ustanowić sprawiedliwość, zabezpieczyć spokój w kraju, zapewnić wspólną obronę, podnieść ogólny dobrobyt oraz utrzymać dla nas samych i naszego potomstwa dobrodziejstwa wolności, wprowadzamy i ustanawiamy dla Stanów Zjednoczonych Ameryki niniejszą Konstytucję.

Artykuł I

§1. Wszelka niniejszym przyznana władza ustawodawcza przysługuje Kongresowi Stanów Zjednoczonych, który składa się z Senatu i z Izby Reprezentantów.

§2.

1: W skład Izby Reprezentantów wchodzi członkowie wybierani co dwa lata przez ludność poszczególnych stanów; w każdym stanie wyborcy powinni odpowiadać wymogom, określonym dla wyborców tej izby ciała ustawodawczego stanu, która składa się z większej liczby członków.

2: Nie może być wybrana do Izby Reprezentantów osoba, która nie ukończyła dwudziestu pięciu lat życia, nie była przez siedem lat obywatelem Stanów Zjednoczonych i chwili wyboru nie była mieszkańcem stanu, w którym ma być wybrana.

3: Liczba Reprezentantów i suma bezpośrednich podatków będzie podzielona między należące do Unii Stany w stosunku do liczby ich mieszkańców; liczba ta zostanie ustalona po uwzględnieniu liczby wszystkich ludzi wolnych, łącznie z pozostającymi w służbie a określony czas, lecz z wyłączeniem nie podlegających opodatkowaniu Indian, oraz po dodaniu trzech piątych liczby wszystkich innych osób. Najbliższe obliczenie będzie dokonane w ciągu trzech lat od daty pierwszej sesji Kongresu Stanów Zjednoczonych, a następnie co dziesięć lat w sposób określony ustawą. Na każde trzydzieści tysięcy nie może przypadać więcej niż jeden przedstawiciel, lecz każdy stan musi mieć przynajmniej jednego przedstawiciela; aż do przeprowadzenia takiego obliczenia stan New Hampshire uprawniony jest do wyboru trzech przedstawicieli, Massachusetts ośmiu, Rhode Island i Providence Plantations jednego, Connecticut pięciu, Nowy Jork sześciu, New Jersey czterech, Pensylwania ośmiu, Delaware jednego, Maryland sześciu, Wirginia dziesięciu, Północna Karolina pięciu, Południowa Karolina pięciu i Georgia trzech.

4: Gdy w którymkolwiek Stanie otworzy się wakans poselski, władza wykonawcza tego stanu zarządza wybory w celu jego wypełnienia.

5: Izba Reprezentantów wybiera ze swego grona przewodniczącego i innych funkcjonariuszy Izby; ona też ma wyłączne prawo stawiania w stan oskarżenia za nadużycia popełnione w czasie sprawowania urzędu.

§3.

1: Senat Stanów Zjednoczonych składa się z senatorów wybieranych po dwu z każdego stanu przez jego ciało ustawodawcze na lat sześć; każdy senator rozporządza jednym głosem.